

Simona M. Vrăbiescu Kleckner

*Pe urmele mele
în două lumi:
România – SUA*

*Romanul unei vieți –
istoria unei epoci*

Volumul I

CUPRINS

<i>Mulțumiri</i>	7
<i>Câteva amintiri și o schiță de portret</i> (Ștefan Pleșia)	9
<i>Cuvânt înainte</i> (Istrate I. Micescu)	15
CAPITOLUL 1	
Strada Vasile Lascăr nr. 70	19
CAPITOLUL 2	
Strada Negustori nr. 26	28
CAPITOLUL 3	
Vacanțe	78
CAPITOLUL 4	
Armașului	146
CAPITOLUL 5	
1945–1947	247
CAPITOLUL 6	
Armașului (1 ianuarie 1948 – 21 august 1952)	333
CAPITOLUL 7	
Scărlătescu (1952–1958)	422
CAPITOLUL 8	
Pasteur (1958–1965)	486
CAPITOLUL 9	
Italia și Franța (15 noiembrie 1965 – 27 aprilie 1966)	575
<i>Anexe și fotografii</i>	607
<i>Bibliografie</i>	617
<i>Index de nume</i>	623

CAPITOLUL 1
STRADA VASILE LASCĂR NR. 70

M-am născut în perioada interbelică. Atunci când mentalitatea în lumea noastră era ca mamele să nască acasă sub îngrijirea doctorului, iar copiii să fie crescuți de doici și guvernante. Din povestirile tatălui meu, George Vrăbiescu, pentru sosirea mea pe lume fusese angajată o doică spre a dichisi din timp cele trebuincioase. În ziua cu pricina, ziua de 7 martie, în strada Vasile Lascăr nr. 70, tata împreună cu fratele său, Nicolae, așteptau tensionați în camera alăturată evenimentului, sperând în apariția unui băiețel. În patul din dormitor se afla mama ajutată de doctor și de Doică. După nu prea mult timp am sosit pe lume și Doica, mulțumită că totul se terminase cu bine, a apărut în ușa camerei în care cei doi așteptau sosirea pruncului și, cu un zâmbet ce-i lumina fața, l-a poftit pe tata în dormitor anunțându-l cu emfază: „Este o fetiță!” Tata, emoționat, a intrat să-și vadă odrasla. Nu numai că-l decepționasem, deziluzionasem, că eram fetiță, dar când m-a văzut, a mărturisit că s-a speriat. Eram extrem de mică, roșie ca racul și cu un păr aspru negru. Întunecat la față, cu o figură îngrijorată, s-a întors către doctorul mamoș și cu un ton forțat-glumeț a întrebat: „Doctore, ce părere ai despre ciozvârta asta?” Fără să răspundă imediat, acesta, povestea tata, m-a apucat de glezne, m-a ridicat în sus cu capul și mâinile atârănând în jos ca Sf. Petru răstignit la Roma, a înaintat cu mine spre geam, m-a scuturat și, în ciuda faptului că eram cam străvezie în lumina care mă străbătea,

a răspuns: „Domnule Vrăbiescu, nu aveți nicio grijă, este bine clădită, va crește sănătoasă, numai dați-i bine să mănânce. O să vedeți că am dreptate!” Tata, ușurat, i-a mulțumit doctorului și s-a dus fuga să dea vestea fratelui său, care-l aștepta cu înfrigurare. „Nicule, fata este tare mică, dar doctorul spune că o să fie sănătoasă, că n-o să fie nicio belea!” „Să fim sănătoși”, a zis Nicu, îmbrățișându-l pe Gică. Totuși, a îngăimat: „Păcat că nu este băiat!” El, ca și tata de altfel, țineau la continuitatea numelui de Vrăbiescu și mai mult ca sigur se gândeau la perpetuarea proprietăților ce urmau să fie moștenite de partea bărbătească conform tradiției familiei. Absența unui descendent al numelui îi amăra. Dacă ar fi știut atunci ce ne pregătea viitorul nu s-ar mai fi îngrijorat. Au avut grijă comuniștii să rezolve problema: că eram fată sau băiat, tot un drac!

Am fost luată cu mare grijă de Doică din mâinile doctorului; m-a înfășat cu capul și picioarele la locul lor și cu mine în brațe a dispărut în camera noastră, lasând-o pe mama să se odihnească. Doica m-a alăptat și m-a îngrijit doi ani până am devenit o fetiță cu greutate normală, cum a spus doctorul. De altfel la această vârstă sosise momentul să mă preia guvernantele. Doica a venit de multe ori după aceea să mă vadă, să mă ia în brațe, să mă pupe și să mă ciupească. Mi-o amintesc din fotografie cu ochii ei mari, negri și veseli, cu o bonetă albă scrobită de care era prins un voal de culoare închisă ca și culoarea paltonului cu care pleca, împingând landoul în care mă aflam.

Am văzut lumina zilei, după ce România devenise independentă datorită Regelui Carol I, după ce trupul țării fusese întregit datorită Regelui Ferdinand și Reginei Maria, creându-se România Mare în 1918 cu concursul Brătienilor; când populația era îndestulată după împrăștierea din 1921; când dreptul proprietății urbane și rurale era garantat; când leul era puternic, rivalizând cu francul elvețian; când Bucureștiul era recunoscut ca „Micul Paris”. Se părea că scosem piciorul drept înaintea celui stâng în această frumoasă

țară pe nume România, care era într-o perioadă înfloritoare, cu cetățeni liberi, ce formau o clasă mijlocie de industriași și comercianți întreprinzători, alta a unei elite intelectuale și politice (mulți cu studii făcute în străinătatea occidentală) cu sentimente patriotice și cu talente oratorice demonstrate în parlament și aulele universităților. Această elită ridicase și crease o țară modernă sub conducerea unei Monarhii ce respecta separarea puterilor în stat conform Constituției din 1923 și cu un Rege arbitru peste partidele la guvernare. Împrejurările favorabile trebuiau în mod normal să facă România să progreseze în pas cu Europa apuseană, unde ne câștigaserăm un oarecare prestigiu datorită unui trai civilizată al locuitorilor printre care acum mă număram și eu. Deci nu aveam de ce să mă plâng, eram mulțumită de părinții și de locul în care mă găseam.

Dar nici nu făcusem bine ochi, că după patru luni de la nașterea mea au început problemele țării cu apariția Legiunii Arhanghelului Mihail, în 1927 (devenită în 1930 Garda de Fier), cu moartea Regelui Ferdinand în iulie 1927, când a fost desemnat la tron nepotul său Mihai, un copil de numai șase ani, deoarece fiul său, Prințul moștenitor Carol, renunțase la drepturile sale la Coroană. Problema nu ar fi fost venirea micului rege la tron, acesta având o Regență de oameni respectabili, ci faptul că tatăl său, Carol Caraiman, a dorit să revină, după ce a constatat că era mai bine acasă la Palat și astfel s-au produs disensiuni între oamenii politici ai vremii, unii fiind pentru revenirea sa, cum a fost Iuliu Maniu, alții nu, ca Brătianu. În cele din urmă Carol a reușit să revină, detronând pe micul Rege Mihai, implicit desființând Regența. La 8 iunie 1930, a fost proclamat Rege cu numele de Carol al II-lea, calitate în care a avut merite pe tărâm cultural și urbanistic.

Ce-i drept nu mă prea interesa politica ci mai degrabă evenimentele din apartamentul unde locuiam în strada Vasile

Lascăr nr. 70¹, la întretăierea cu C.A. Rosetti, unde este și astăzi o benzinărie.

Primele mele *amintiri* sunt situate după momentul când Doica m-a înțarcat, lăsând locul unei guvernante cu care împărțeam aceeași cameră. În București se aflau tot felul de guvernante — franțuzoaiice, nemțoaiice, austriece sau englezoaiice de familii bune, care din motive financiare fuseseră forțate să-și câștige existența altundeva. Țin minte camera noastră care avea două uși, una pe care se circula, cealaltă interzisă. Într-o dimineață, fiind singură și cu o latură a patului numit „*Gitter Bett*” (pat cu laturi din grătare de sârmă) coborâtă, m-a pișcat curiozitatea să văd ce este dincolo de ușa interzisă. Mă văd coborând din pat într-o cămășuță de noapte albă, apoi apropiindu-mă de ușă, înălțându-mă pe vârful picioarelor să ajung la mâner. Așa am reușit să-l răsucesc, să-l deschid și să împing ușa. Hop, ghinion! Camera alăturată fiind în semiîntuneric, m-am împiedicat, izbindu-mă de o măsuță joasă pe care era o tavă turcească. Tava a făcut zgomot când am căzut. Mama, trezită din somn și surprinsă că mă vede pătrunzând prin ușa interzisă, a spus pe nemțește „*Was machts Du da?*” (Ce cauți tu aici?). Dându-se jos din pat, m-a luat de mână, m-a ridicat și m-a pus la colț, spunând: „Vei sta aici cinci minute ca pedeapsă. Să nu mai faci asta.” O latură a „colțului” era peretele și cealaltă era un dulap dintr-un lemn de culoare portocaliu-deschis cu nervuri mai închise. Nedumerită de ce mi se întâmplă, stăteam nemișcată cu fața la colț, cu nasul aproape de dulap, urmărind nervurile lemnului fără să scot un sunet. Eram speriată și contrariată. Nu mi se mai întâmplase să fiu pedepsită și nici să stau la colț. După cele

¹ Vasile Lascăr, avocat, fost ministru de Interne în guvernul D.A. Sturdza. A fost preocupat de viața țărănimii, a satelor, comunelor, județelor și după ce a înțeles că era loc de progres, consultându-se și cu unchiul meu, Iulian Vrăbiescu, prefect al județului Dolj, și făcând și o cercetare la fața locului la Calafat, Lascăr a reușit să treacă o lege de îmbunătățire rurală.

cinci minute mama m-a condus de mână până am ajuns la mine în cameră prin ușa circulabilă, unde am dat de guvernanta care mă căuta impacientată. Când m-a văzut, m-a luat în brațe de bucurie și abia atunci am început să plâng la adăpostul oferit de brațele ei. Lecția a fost că nu m-am mai aventurat niciodată „dincolo de ușa interzisă“. Nervurile lemnului portocaliu ale aceluși dulap mi-au rămas bine întipărite în minte.

Mai țin minte micul dejun, prânzul și gustarea de seară care erau aduse în camera mea, deoarece copiii nu mâncau cu părinții, obicei copiat după modelul din timpul Reginei Victoria a Angliei, când copiii nu erau văzuți și auziți. Felurile de mâncare aduse de către Frosa sau Alexandra (cele două surori basarabence, fete în casă, tinere și frumoșele, îmbrăcate în albastru dimineața și în negru cu sorț și bonetică albă la dejun și seara) erau așezate pe o tavă de argint cu farfuria pe un șervețel dantelat. Într-o zi am mâncat tot în afară de spanac, garnitură la o friptură. Guvernanta, de origine finlandeză, mă îndemna să-l mănânc. Cum eu îi ignorasem rugămintea, ea a ieșit să întrebe pe mama ce să facă. Revenerind, a spus: „Doamna este de părere că dacă nu mănânci spanacul, să luăm tava.“ Tava s-a dus, dar a reapărut la masa de seară tot cu spanac așezat în mijlocul farfuriei, fără altceva. Mi-era foame, dar n-am mâncat spanacul acela verde, tava plecând cu el neatins. Mama nu s-a lăsat. Așa cum fusese crescută cu severitate de către bunica mea, îmi aplica acum experiența ei cu aceleași metode, deoarece copiii trebuiau să asculte de cei mari. Era vorba de disciplină strictă și fermitatea aplicării ei. A doua zi la prânz a sosit din nou farfuria cu spanac. Fiindu-mi foarte foame l-am mâncat și, culmea, nu mi-a dispăcut la gust. Coloritul său probabil fusese cauza refuzului meu. Spanacul a rămas simbolul disciplinei în copilăria mea...

Ultima impresie din Vasile Lascăr este jocul cu mingea în curte, cu un băiețel puțin mai mare ca mine, care se numea Cucu. El era fiul din prima căsătorie al Floricăi Bălțeanu,

MEMORII ȘI CORESPONDENȚĂ

CURTEA VECHÉ

Pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor
publicate la Curtea Veche, vizitează www.curteaveche.ro

începi să afli

ISBN 978-606-588-550-9 (vol. I-II)

ISBN 978-606-588-534-9

9 786065 885349